

Besteforeldrenes klimaaksjon – Hva vil vi?

Begrunnelse for vedtak

FNs klimapanel (IPCC) la 8. oktober fram sin spesialrapport om hva som må til for å begrense global oppvarming til 1.5° C. Det er klarere enn noensinne at det trengs gjennomgripende politiske tiltak for å oppfylle Paris-avtalens mål om å begrense global oppvarming til godt under to grader. Spesialrapporten gjør det helt tydelig at det er nødvendig å begrense oppvarmingen til 1,5 grader.

Dagens klimapolitikk vil gi en oppvarming langt over dette. IPCC skriver at nåværende nasjonale uttalte reduksjonsambisjoner fram til 2030 er i hovedsak konsistente med en global oppvarming på rundt 3 ° C innen 2100, og at oppvarmingen vil fortsette. Norges planlagte utslippskutt er mindre enn mange andre land. Mens utslippene i våre naboland for lengst er på vei ned, har utslippene i Norge økt med 2,3 prosent siden 1990. For den viktigste klimagassen, CO₂, er økningen på over 20 prosent.

Konsekvensene av 3 graders oppvarming i år 2100, da noen av våre barnebarn fortsatt lever, er beskrevet i den nye rapporten. IPCC skriver at verden slik den var i 2020, ikke lenger vil være gjenkjennelig. Målene for bærekraftig utvikling kan ikke nås. Endret nedbørsmønster, varmebølger og andre ekstreme klimautslag vil gjøre livet utrygt for millioner av mennesker i alle deler av verden. Vi ser allerede økende antall kraftige skogbranner, og korallrev ødelegges. Havnivået vil fortsette å stige med økende hastighet. Jordbruk blir umulig i enkelte regioner. Levealder, helse og livskvalitet er vesentlig redusert i forhold til 2020. Problemene vil i tiårene etter 2100 bli stadig verre.

Det haster veldig med effektive tiltak for å bremse en videre global oppvarming. En internasjonal forskergruppe advarer i en nylig publisert studie mot en økende risiko for oppvarming på langt mer enn to grader på grunn av ulike tilbakekoblinger, blant annet på grunn av frigjøring av metan ved økende temperatur i Arktis. Gruppen anbefaler revolusjonslignende tiltak for eventuelt å kunne unngå at klimaendringene kommer helt ut av kontroll.

I en fersk lederkommentar skriver det kjente tidsskriftet Nature at den beste politiske løsningen vil være at alle andre politiske problemer, innenlandske så vel som internasjonale, underordnes målet om å stabilisere jordens klima. I en annen lederartikkel fra samme tidsskrift er konklusjonen: «Reduksjon av karbonutslipp innebærer å ta vanskelige valg: stoppe nye investeringer i leting etter og produksjon av fossilt brensel, og deretter å stenge eksisterende anlegg. Det blir ikke lett, men det må bli sagt». Og gevinsten er et bedre miljø og høyere livskvalitet. Konsekvensene av *ikke* å handle blir derimot katastrofale.

Besteforeldreaksjonens vedtekter og formåls erklæringen vedtatt på årsmøtet i Skien 2015 uttrykker godt hovedretningen for hva BKA bør prioritere og hvordan det skal arbeides for å oppnå dette. Det står her at vi ønsker «gjennomgripende endringer i samfunn og levemåte» og at «materieell forbruksvekst i rike land er uansvarlig». BKA er opptatt av slike overgripende tema og reiser spørsmål om en samfunnsutvikling basert på vekstfilosofi, kan være forenlig

med en bærekraftig utvikling. Vi satser samtidig på konkrete virkemidler for å redusere produksjon og bruk av fossile brennstoff.

Det foreslås ikke noen større revisjon av formålsparagraf eller strategisk plan, men en konkretisering av BKAs virksomhet som viser hovedlinjene av hva vi vil arbeide for. Det foreliggende forslaget er tenkt, sammen med vedtekter og formålsparagraf, å være retningsgivende for BKAs arbeid. Prioritering mellom områder og hvilke virkemidler som BKA bør bruke for å få størst mulig gjennomslag for nødvendige endringer, politisk og blant folk flest, bør være del av en kontinuerlig diskusjon i BKA. Resultater fra gruppearbeidene ved årsmøtet 2018 er et godt utgangspunkt for slike vurderinger.

For BKAs styremøte 26. november 2018 foreslås følgende vedtak: *Dokumentet «Besteforeldrenes klimaaksjon – Hva vil vi?» er, sammen med vedtekter og formålsparagraf, retningsgivende for Besteforeldreaksjonens arbeid. Hvilke virkemidler som brukes for best å fremme målsetningene beskrevet i disse grunnlagsdokumentene er i stor grad opp til grupper og enkeltpersoner på alle nivåer i BKA å vurdere. Dette bør være gjenstand for en kontinuerlig diskusjon i organisasjonen. Landsstyret ser til at dokumentets ulike forslag blir tatt opp for revisjon hvis situasjonen endres slik at noen av forslagene blir mindre aktuelle.*